

DUGSIGA MADAXBANNAAN EE DEGMADA 196
Dugsiyada Dadweynaha Rosemount-Apple Valley-Eagan
Waxbaridda ardaydeena si ay u gaaraan awoodooda buuxda
Somali

Lambarka Taxanaha ah **707.2AR** La-korsaday **Janaayo 1990** Dib loo eegay **Juun 2021**

Cinwaanka **Badbaadada Baska Dugsiga**

1. **Macluumaadka Badbaadada** - Waaxda Gaadiidku waxay fududeyn doontaa barnaamijyo kala duwan si loogu wargeliyo ardayda iyo kuwa kaleba nabadgelyada gaadiidka ardayda, oo ay ku jiraan:
 - 1.1 Kormeerka badbaadada fasalka shanaad dhammaan marinnada basaska ee dugsiga hoose;
 - 1.2 Carbinta daadguraynta baska ugu yaraan laba jeer sanadkii dhammaan dugsiyada loogu talagalay ardayda baska u raacaya ama kaga imanaya dugsiga;
 - 1.3 Barnaamijyada waxbarashada amniga iyo shirarka ardayda dugsiga hoose, iyo
 - 1.4 Ogeysiinta waalidiinta iyo dadweynaha ee ku saabsan mas'uuliyaddooda darwal ahaan iyadoo ay joogaan basaska dugsiga.
2. **Xadgudubyada Gacmaha ee Baska Dugsiga**
 - 2.1 Iyadoo la raacayo Xeerka Minnesota ee 169.444, Badbaadada carruurta dugsiga; waajibbaadka darawalada kale, wadayaasha baabuurta, gawaarida xamuulka iyo gawaarida kale waa inay joojiyaan meel u jirta ugu yaraan 20 fuudh baska dugsiga marka baska la joojiyo si loo qaado ama loo soo dajiyo caruurta waana la kordhinayaa calaamadda istaagga ee gacanta iyo laydhadhka cas ee ifaya.
 - 2.2 Wadayaasha baska dugsiga ee arkaya ku xadgudubka sharcigan waa inay ku soo wargeliyaan kormeerahooda Nidaamka 707.2.2P, Warbixinta Xadgudubka Joogsiga Calaamadda Gacanka Baska ee Dugsiga.
3. **Nidaamyada Degdegga ah** - Xaaladaha degdegga ah waxaa looga jawaabi doonaa sida lagu sharraxay daabacaadda Degmooyinka 196 ee soo socota: *Nidaamyada Degdegga ah ee Buug-gacmeedka Darawallada Basaska* ; Nidaamka 707.2.3P, Shilalka Basaska Dugsiga iyo Buugga Shaqaalaha Waaxda Gaadiidka.
4. **Tilmaamaha Kala-saaridda iyo Adeegyada loogu talagalay Isgoosyada Halista ah** - Degmadu waxay bixin doontaa adeegyada gaadiidka ardayda meelaha ay degmadu u aqoonsatay inay yihiin kuwo khatar ah, sida hoos lagu sharaxay.
 - 4.1 Wadooyinka Tareenka - Basaska ayaa la siin doonaa ardayda dhigata fasalka xanaanada-12 ee leh jid tareen oo u dhexeeya gurigooda iyo dugsigooda.
 - 4.2 Jidadka halbowlaha ah ee aasaasiga ah (sida ay ku qeexeen Golaha Magaaladu) – Baska waxaa la siin doonaa ardayda dhigata fasalada xanaanada-fasalka 12 ee leh wadada halbowlaha ah ee u dhexeysa gurigooda iyo dugsigooda.
 - 4.3 Jidadka halbowlaha ah ee aasaasiga ah (sida ay ku qeexeen Golaha Magaaladu) – Baska waxaa la siin doonaa ardayda dhigata fasalada xanaanada-fasalka 12 ee leh wadada halbowlaha ah ee u dhexeysa gurigooda iyo dugsigooda.
 - 4.4 Ururka waddooyinka (sida lagu qeexay Golaha Magaalada) - Basaska waxaa la siin doonaa ardayda dhigata fasalka barbaarinta-fasalka 12-aad ee leh waddo isku-uruursan inta u dhexeysa gurigooda iyo dugsigooda haddii waddada isku-uruursan ay buuxiso ugu yaraan saddex ka mid ah shanta qodob ee soo socda:
 - 4.4.1 Ballaca wadada ka weyn 50 foodh barta isgoyska;
 - 4.4.2 Ma laha jid-marro ama socod lugeed labada dhinac ee wadada ah;
 - 4.4.3 Xadka xawaaraha la dhajiyay waa 35 mayl saacaddii ama ka weyn barta laga gudbo;

- 4.4.4 Ma jiro aalad koontaroola taraafikada (semaphore, calaamada jooj, iwm.) iyo / ama
- 4.4.5 Iskucelcelis mugga taraafikada maalin kasta oo ka badan 20,000 oo gaari (sida ay go'aamisay Degmada Dakota, oo leh 3.5 boqolkiiba siyaado ah oo ay ku darto degmada sannad kasta oo ka duwan sanadka xogta).

5. **Filashada Habdhaqanka Ardayda ee Gawaarida Degmada**

- 5.1 Inta ay saaran yihiin gaariga degmada, ardayda waxaa laga filayaa inay adeecaan dhammaan sharciyada dugsiga iyo degmada, oo ay ku jiraan kuwa ku jira Xeerka 503.3AR, Rajooyinka Akhlaaqda Ardayda iyo Jawaabta habdhaqanka. ("Gaariga degmada" waxaa lagu qeexaa basaska dugsiga, basaska yar yar iyo baabuurta ay leedahay ama kireysatay degmadu, iyo baabuurta iyo gawaarida kale ee ay leeyihiin shaqaalaha degmadu ayna u oggoshahay degmadu inay qaadaan ardayda.)
- 5.2 Darawalka basku wuxuu mas'uul ka yahay inuu ilaaliyo anshaxa habboon ee ardayda baska saaran waxaana loo oggol yahay inuu ardayda u qoondeeyo kuraas gaar ah. Darawalku wuxuu ku soo wargalin doonaa ardayda ku xad gudubta sharciyada maamulaha iskuulka ardayga ama khabiirka anshaxa ee Waaxda Gaadiidka.
- 5.3 Kaamirooyinka fiidiyowga waxaa la dhigaa basaska si looga hortago anshax xumo iyo baaritaanka anshax xumada. Ardayda waxaa ku waajibay edbin iyo u diritaan meelmarinta sharciga ee dhacdooyinka anshax xumo ee lagu soo qabto fiidiyowga. Haddii fiidiyoow ama qalab duubid cod ah la saaro baska dugsiga, basku sidoo kale waa inuu ku jiraa calaamad ama calaamado, si muuqata loo dhejiyay, oo ogeysiinaya wadayaasha in wadhadalladooda ama ficilladooda la duubi karo.
- 5.4 Ardayda jabiya qawaaniinta iskuulka ama degmada marka ay saaran yihiin gaariga degmada waxaa lagu edbin doonaa si waafaqsan Xeerka 503.3AR, Filashooyinka Akhlaaqda Ardayda iyo Jawaabta habdhaqanka waxaana laga yaabaa in loo diido mudnaanta gaadiidka marka lagu daro cawaaqibka dugsiga. Haddii mudnaanta gaadiidka ardayga loo diido dhaqan xumada ardayga awgood, waalidka ama ilaaliyaha ardayga ayaa mas'uul ka noqon gaadiidka ku tagidda iyo ka soo laabashada dugsiga ee ardayga.
- 5.5 Ardayda jabiya qawaaniinta iskuulka ama degmada marka ay saaran yihiin gaariga degmada waxaa lagu edbin doonaa si waafaqsan Xeerka 503.3AR, Filashooyinka Akhlaaqda Ardayda iyo Jawaabta habdhaqanka waxaana laga yaabaa in loo diido mudnaanta gaadiidka marka lagu daro cawaaqibka dugsiga. Haddii mudnaanta gaadiidka ardayga loo diido dhaqan xumada ardayga awgood, waalidka ama ilaaliyaha ardayga ayaa mas'uul ka noqon gaadiidka tagidda iyo ka soo laabashada dugsiga ee ardayga.
- 5.6 Diiwaanada anshax xumada baska iskuulka ama istaanka baska waxaa loo gudbin doonaa iskuulka ardayga waxaana loo hayn doonaa si la mid ah diiwaanada kale anshaxa ardayda. Warbixinada anshax xumo daran waxaa loo diri doonaa Waaxda Badbaadada Dadweynaha ee Minnesota. Diiwaanada sidoo kale waa lagu keydin karaa Waaxda Gaadiidka ee degmada.
- 5.7 Ardayda darawalka baska kama dajin doono baska sababo la xiriira anshax ahaan illaa basku ka gaaro halka ardaygu u socdo.
- 5.8 Arday kasta oo lagu soo saaro tixraac ku xadgudubka hantida iskuulka wuxuu lumin doonaa mudnaanta baska uu u raaco ee uu ku tago / kaga yimaad dhismaha.
- 5.9 Nidaamyada dhaqanka ardayga waa la waafajin karaa - sida loogu baahan yahay sharciyada iyo qawaaniinta federaalka iyo gobolka - ee loogu talagalay ardayda leh qorshooyinka waxbarasho ee shaqsiyeed [IEPs].

5.10 Marka ardaydu baska fuulaan waa inay baska ku sii jiraan ilaa ay ka gaarayaan dugsigooda ama joogsiga loogu talagalay.

6. **Filashooyinka Akhlaaqda Ardayga ee Bas Istaagga** - Dhammaan sharciyada dugsiga iyo degmada ayaa khuseeya sidoo kale inta ay ardaydu joogaan joogsiga basaska. (Kafiiri Shuruucda 503.3AR, Filashooyinka Akhlaaqda Ardayga iyo Jawaabta habdhaqanka, wixii macluumaad dheeri ah.) Intaas waxaa sii dheer, ardayda waa inay u hogaansamaan sharciyada soo socda inta ay joogaanbas joogsiga:

6.1 Yimaada boosteejada baska shan daqiiqo kahor waqtiga loo qabtay. (Si loo ilaaliyo jadwalka, darawalka basku ma sugi karo ardayda goor dambe.);

6.2 Ka fogow wadada, jidka ama wadada weyn inta aad baska sugeyso;

6.3 Sug inta basku istaagayo kahor intaadan baska u dhowaan;

6.4 Markaad baska ka degto, ka dhaqaaq baska;

6.5 Si badbaadsan u fuul ama uga dag baska (iska ilaali ficil kasta oo ku sababi kara dhaawac naftaada ama dadka kale), iyo

6.6 Haddii ay daruuri tahay in laga gudbo wadada, had iyo jeer ka gudub baska hortiisa halkaasoo darawalku ka arki karo isgoyska, sugna darawalka inuu u muujiyo inay badbaado tahay in la gudbo.

7. **Mas'uuliyadka Waalidka/Wakiilka ee Badbaadada Gaadiidka** – Waalidiinta iyo wakiiladu waxay door muhiim ah ka ciyaaraan badbaadada gaadiidka. Waxaa laga codsanayaa inay ka caawiyaan ardayda inay badbaado ahaadaan iyagoo samaynaya waxyaabaha soo socda:

7.1 Baro sharciyada degmada iyo siyaasadaha la xiriira badbaadada baska dugsiga;

7.2 Ka caawi ardayda inay fahmaan sharciyada nabadgelyada, kuna dhiirrigeli ardayda inay u hoggaansamaan xeerarka;

7.3 Aqoonso mas'uuliyadda ka saaran ficillada carruurtooda;

7.4 Taageer dhaqamada raacitaanka badbaadsan iyo dadaallada edbinta ee macquulka ah;

7.5 Taageer Nidaamyada taakulaynta daadguraynta degdegga ah iyo hababka kale ee deg-degga ah ee degmada;

7.6 Kala xiriir tabashooyinka badbaadada maamulayaasha dugsiga;

7.7 La soco joogsiga basaska, haddii ay suurta gal tahay, iyo

7.8 Taageer dadaallada lagu hagaajinayo badbaadada baska dugsiga.

Tixraacyo: - *Tilmaamaha Horumarinta Magaalada*, Golaha Magaalada, Diseembar 1996
- Sharciiga Minnesota 123B.90, Tababarka badbaadada baska dugsiga
- Xeerka Minnesota 123B.91, Mas'uuliyadka Badbaadada Basaska ee Degmada Dugsiga
- Minnesota Statute 169.28, Gawaarida qaarkood oo istaaga isgoyska tareenka
- Xeerka Minnesota 169.444, Badbaadada carruurta dugsiga; waajibaadka wadayaasha kale
- Xeerka Minnesota 169.447, badbaadada baska iskuulka iyo baska Head Start